

Kirkonpalvelija

2
2012

Nauttikaamme kesästä

Kaunis ja lämmin kesä antaa meille voimia ja hyvää mieltä. Kesä onkin meillä pohjoismaalaisille sitä aikaa jolloin kaikki ympärillämme kukkii ja tuoksuu, kasvaa ja kukoistaa. Elämme keskellä luomisen ihmettä. Samanaikaisesti elämme myös yhtä vuoden taitekohtaa. Puoli vuotta kestänyt päivän piteneminen on päättymässä ja vuoden kierto kääntyy toiseen suuntaan. Päivä alkaa huomattomasti lyhetä ja muutaman viikon kuluttua valoisat yöt jäävät taakse.

Elämmekö tänään muutakin taitekohtaa? Moni aavistelee, että näin voi olla. Kristillistä uskoa vastaan taistelevat voimat ovat käyneet yhä röyhkeämmiksi. Pieni vähemmistö haluaa estää jopa suvirren laulamisen koulujen kevätjuhlassa ja ajaa näin kristillisen uskon julistamisen paitsioon.

Kuntarakenteen muutos on viime vuosina ollut nopeaa. Kuntien määrä vähenee ja kuntakoko kasvaa. Tämä muutos kertautuu seurakunnissa.

Suomi elää vaikeassa rakennemuutoksessa ja irtisanomiset eri työaloilla ovat lisääntyneet. Talouden nousu on taittumassa.

Maamme hallituksen viestit kertovat talouskasvun hiipumisesta, jopa taantumasta. Mantrana hyvinvointiyhteiskunnan säilyttämiseksi pidetään työurien pidentämistä, ja kohteena ovat 65 vuoden ikää lähestyvät työntekijät. Kuitenkin eläkkeen tapaiseen elämäntilanteeseen voi siirtyä minkä ikäisenä tahansa. Mikähän lienee nykyinen eläkeläisten ikähaatari?

Olipa työntekijä minkä ikäinen tahansa hän tarvitsee jatkuvaa osaamisensa kehittämistä, jonka avulla työn tuottavuus ja työhyvinvointi paranevat. Työurien pidentäminen edellyttää koulutusta ja oman osaamisen päivytystä. Oman osaamisen kehittäminen työuran aikana pitää olla mahdollista kaikille tasapuolisesti. On aina koko työyhteisön etu, kun kaikkien työntekijöiden osaamista hyödynnetään, eikä anneta sen valua hukkaan. Seurakunta voi henkilöstöään kehittämällä – kun se kattaa koko henkilöstön – vaikuttaa siihen, että työntekijät ovat koko työuransa ajan työssään osaavia ja motivoituneita, jolloin myös seurakunnan toiminta on tuottavaa ja tuloksellista.

Kaarina Yli-Somero
puheenjohtaja

Juhannuspäivän rukous

*Herra, meidän Luojamme.
Suloisen suven keskellä
iloitsemme ja riemuitsemme
sinun luomistystäsi. Kiitos
luonnon kauneudesta ja
uuden elämän ihmeestä, jota
saamme hämmästellä seurata.
Avaa sydämemme ottamaan
vastaan se parannussanoma,
jota Johannes Kastaja meille
julistaa. Anna sen johtaa meitä
Jeesuksen, Jumalan Karitsan,
luo, joka ottaa pois maailman
synnin. Kiitos, että tämä
ilosanoma uudistaa elämämme.*

(teksti: Yrjö ja Anna-Maija Sariola)

Kanta-Hämeen alaosasto

Vietämme perinteistä kesäiltaa

Päijät-Hämeen alaosaston vieraina pe 17.8.2012 klo 17.30 alkaen Luomaniemen leirikeskuksessa Nastolassa.

Ilmoittautuminen Jouni Honkaselle
jouni.honkanen@evl.fi tai gsm 050
404 7194 viimeistään 9.8.2012.

Tervetuloa

Toimikunta

Arvoisat Kirkonpalvelijat !
Vielä ehditte ilmoittautua
Opinto- ja Koulutuspäiville Kuusamoon.
Ilmoittaudu sihteeri Kari Hartikaiselle
puh. 050 520 7003
email: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
www.kirkonpalvelijat.fi

Kuusamo kutsuu

Kirkonpalvelijoiden opinto- ja koulutuspäivät ajoittuvat Kuusamossa juhannuksen aikaan. Keskiyön aurinko valaisee maisemat, ja silloinkin, kun aurinko peittyy pilveen, valo luo vahvan tunnelman Koillismaahan ylle. Pitkän talven jälkeen valon aika on todellista elämän ilon aikaa. Yhdessä luonnon kanssa ihminen tuntee saavansa voiman valosta, joka kutsuu kasvuun ja uusiin oivalluksiin.

Kirkonpalvelijat ovat tahtoneet kokoontua koulutuspäiville juuri valon juhlan aikaan. Työn uudet haasteet ovat esillä neuvotteluiden yhteydessä monikulttuuristen ilmiöiden käsittelemisessä, uusi ammattitutkinto antaa aiheen informaation jakamiseen ja mielipiteiden vaihtoon, ajankohtaiset asiat vaativat päivittämistä ja uuden oppiminen avautuu ohjelman mukaisesti mm. esiintymistaidon ja kehon kielen ymmärtämisen kautta.

Kaiken ajankohtaisen ja uusien asioiden kohtaamisen ohella keskeistä opintopäivillä on työtöve-reitten kohtaaminen, ajatusten ja kokemusten vaihtaminen. Tällaisen kohtaamisten arvo on siinä, että ne auttavat ymmärtämään työ-

Samuel Salmi
Oulun hiippakunnan piispa

hön liittyviä haasteita ja samalla syntyy parhaimmillaan uudenlaisen jaksamisen ilmapiiri.

Kirkonpalvelija on parhaimmillaan valon tuoja. Sitä hän on jokaiselle, jonka hän työssään kohtaa. Kun elämän arvot ja sydän ovat kiinni valon lähteessä Herrassamme Jeesuksessa Kristuksessa, voidaan myös heijastaa eteenpäin sitä, mistä itse on osallinen.

Valon juhlan aika ei ole vain juhlaa sen tähden, että kylmän talven aika on takanapäin. Valon juhla muistuttaa Hänestä, joka on kerran tul-

lut Valkeudeksi maailmaan. Pyhän kirjan sanoja muistaen saamme kokoontua yhteen: Herra, Sinun luonasi on valon lähde, Sinun valossasi me näemme Valon.

Taivaan Isän siunausta kaikille Oulun hiippakuntaan ja Kuusamoon tulijoille!

Samuel Salmi
Oulun hiippakunnan piispa

Opinto- ja koulutuspäivät lähestyvät!

"Nyt kutsuu mua Kuusamo" iskelmän tavoin tahdon toivottaa Teidät arvoisat kirkonpalvelijat virkistäytymään toistemme seurasta ja mielenkiintoisista luennoista.

Kuusamo on rakennettu uudelleen sodan jälkeen. Pääelinkeinoina ovat matkailu ja metsätalous eri muodoissa. Ulkoiset puitteet ovat kohdallaan. Toivon, että meidän Luojamme saisi kohdata meidät tarjoamalla levähdyspaikan sielumme ja henkemme virkistykseksi.

Saisimme voimaa ja intoa palvella arkisessa aherruksessamme.

Väinö Kokkonen
Juhlatoimikunnan puheenjohtaja

Hyvä lehtemme lukija!

Kirkonpalvelijat – lehti toimii ajankohtaisen tiedon välittäjänä kirkonpalveluskunnalle.

Olisitko Sinä halukas kirjoittamaan lehtemme? Kirjoitus voi olla kannanotto, kolumni tai vaikkapa hartauskirjoitus. Myös valokuvat ovat tervetulleita.

Hengentuotoksenne pyydän lähettämään sähköpostitse kirkonpalvelijat@kolumbus.fi tai postitse osoitteella:

Kirkonpalvelijat Ry, PL 421, 70101 Kuopio.

KP sihteeri

Kirkon palvelualan roolia monikulttuurisessa Suomen kirkossa

Ihmiset muuttavat maasta toiseen enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Uusi tilanne maailmassa, missä tapahtuu paljon muuttoliikettä, on muuttanut katukuvaa joka puolella maapalloa. Tämä saa meidät miettimään tilanteen vaikutusta ja meidän omaa rooliamme tässä uudessa maailmassa. Kansainvälisyys ja kansainvälistyminen on ollut jo monen vuoden ajan osa elämää Suomessa.

Kirkon rooli koko maahanmuuttajakysymyksessä on hyvin tärkeä. Kirkko on antanut ja tarjonnut ja voi tarjota vielä paljon sekä suomalaisille, maahanmuuttajille että koko yhteiskunnalle. Kirkko on ottanut oman roolinsa maahanmuuttajakysymyksessä ja -tilanteessa. Kirkko Suomessa on ollut mukana ja jatkaa mukana olemista Suomessa tapahtuvassa kehityksessä. Kirkko elää muuttuvan tilanteen keskellä. Kirkon maahanmuuttajatyö on selvä osoitus siitä, että Suomen kirkko on tehnyt oman valintansa olla aktiivisesti mukana maahanmuuttajien kanssa; elää mukana, ei vain olla katsomassa ja seuraamassa sivusta, vaan myös vaikuttamassa.

On siis väistämätöntä, että myös yhä useammin kirkon työssä kollega on lähtöisin erilaisesta kulttuurista, jossa vallitsee erilaiset tavat kommunikoida ja esimerkiksi näyttää tunteita.

Kirkon työssä korostuu seurakunnan työntekijän rooli ihmisten kohtaamisessa. Ihmisten kohtaaminen on suntion ja ylipäätensä kirkon palveluhenkilökunnan tärkeä tehtävä. Seurakuntalainen, maahanmuuttaja tai turisti kohtaa useasti ja ensisijaisesti suntion tai kirkon palvelualan henkilökuntaa astuessaan seurakunnan tilaan. Seurakunnan suntion ja palveluhenkilökunnan työ on ensisijaisesti palvelua mutta yhtä tärkeää työssä on vuorovaikutus ja edustavuus. Useimmassa tapauksessa ja tilanteissa palvelualan ihmiset ovat edustamansa yhteisön käyntikortti. Tämä tarkoittaa että onnistunut vuorovaikutuksellinen kohtaaminen ihmisten kanssa on tärkeä taito.

Lähimmäisen rakkaus ja vuorovaikutus

Kirkon työntekijän vuorovaikutuksen lähtökohtana on **kristityn ihmisrakkaus**, joka johtuu siitä, että lähimmäistä rakastetaan Jumalan rakkauden mukaan. Myös kristinuskon perus moraali on **tasa-arvoista**, koska kaikki ovat samantarvoisia Jumalan edessä. Tämä taustaa on kirkon työntekijän vuorovaikutustyön lähtökohta.

Onnistunut vuorovaikutus on pitkälti sitä, että osapuolet tasapuolisesti kuuntelevat ja tulevat kuulluksi. Mutta myös sanattomat viestit, kuten kehonkieli on erittäin tärkeä tekijä vuorovaikutustilanteissa. Luontaisesti ihminen hakeutuu sellaisten kanssaihminen pariin, joiden vuorovaikutuskieli on itsensä kaltaista. Mutta aina ei kuitenkaan voi valita, kenen kanssa on vuorovaikutuksessa.

Ihmisten välillä on tiedostamattomasti ja tietoisesti kanssakäymistä, joista tietoisesta vuorovaikutuksesta kutsutaan kommunikaatioksi tai viestinnäksi. Kommunikaatio on useimmiten puhetta tai kirjoitusta. Jokapäiväiseen viestintäämme kuuluvat eleet ja ilmeet, puheen sävelkulut, tauot, äännähdykset ja myöskin hiljaisuus. Sanonta "Silmät ovat sielun peili" pitää paikkansa, sillä usein pelkkä katse kertoo enemmän kuin sanat. Ei-kielisiä viestintää pidetään usein uskottavampana viestintänä kuin puhetta. Vuorovaikutuspainotteiset koulutukset on tärkeä työkalu erilaisten kulttuurien kohtaamiseen ja niiden ymmärtämiseen.

Kirkko edustaa Kristusta maailmassa. Kristus, joka on läsnä erilaisissa tilanteissa. Kun maailma hylkää, Hän ottaa vastaan. Kun maailma jakaa, Hän yhdistää. Kun maailma luo pelkoa, Hän antaa turvaa. Kun ratkaisua ei löydy, Hän antaa viisautta.

Mark Saba
Seurakuntapastori,
Helsingin tuomiokirkon
seurakunta

”Kuusamo, nyt kutsuu sua Kuusamo...”

Tervetuloa viettämään kesäpäiviä Kuusamoon, Suomen korkeatasoisimpaan kaupunkiin, Koillismaahan ylängölle, josta vedet virtaavat kaikkiin ilmansuuntiin: itään, länteen, pohjoiseen ja etelään. Tämä erikoislaatuinen luonnonilmiö, eri ilmansuuntiin virtaava vesi, on hyvä kuva ja muistutus kirkon olemuksesta ja tehtävästä. Se on lähetetty matkaan ja liikkeelle. Pienistä puroista syntyvät suuret vedet.

Siihen tämä kirkkovuoden aikakin erityisesti viittaa. Herramme kutsuu ja johtaa palvelijansa, työn ja kuormien uuvuttamat, levon ja virkistymisen lähteelle, ”virvoittavien vetten äärelle”. Mutta hänen kutsuunsa liittyy samalla juuri tuo lähetettyä olemista kukin siinä palvelustehtävässä, minkä on saanut Jumalan moninaisen armon ”hyvinä huoneenhaltijoina”. (1. Piet. 4:10) Työmme on yhteinen palvelustehtävistämme riippumatta. Meitä kaikkia yhdistää Kristus itse. Vir-

ren sanoin: ”Olemme yhtä perhetä kaikista kansoista ja taivaan Isää tahdomme kuin Kristus palvella.” (VK 448:2)

Toivottavasti näiden kesäpäivien ohella sinulla on tilaisuus nauttia Kuusamon kesästä ja sen moni-ilmeisistä ja jyrkistä luonnosta. Kuusamon luonto tarjoaa monine mahdollisuuksineen puhuttelevan lähtökohdan elämän ilon ja lahjojen kokemiseen.

Monet ehkä näennäisesti yksinkertaiselta tuntuvat asiat vaikkapa pilvet, samoilu luonnon keskellä, kaunis kesäinen päivä, yhteen tuleminen, ystävien tapaaminen ovat ilon ja onnen kokemuksia. Syvemmin ne ovat viestejä tai avaimia Luojamme hyvytydestä. ”Hänessä me elämme, liikumme ja olemme”, kuten apostoli Paavali sanoo.

Veli-Matti Koivuranta
kirkkoherra

Suvivirren veisuun problematikka

Euroopan Unionin valuuttakriisin ohella on kansallisen keskustelun ytimessä virsikirjan käyttö !? Kun jotenkin on selvitty Hoosiannasta ja Enkelitaivaasta on keskeinen ongelma suvivirsi. Tuossa kirkollisessa laulukirjassa on 632 + lisätyt virret ja niistä käytetään tilaisuudessa kuin tilaisuudessa kolmea ja joskus neljääkin virttä. Suvivirsi kuuluu näihin etuoikeutettuihin. Maallistumisen kuohujen lyödessä kirkon portaille on sekin virsi asetettu kyseenalaiseksi. Kunhan ei kalevalainen kirkkoveneemme ajautuisi karikolle ?

Armaan ajan joutuminen on kirkon penkissäkin saanut monta tulkintaa. Möttösen isäntä veisasi XXXL-kokoisen emäntänsä vieres-

sä: ja laiha laaksossa. Poliisi Karttunen, joka kuului kutistuvaan kirkkokokoukseen taas relevantisoi laulamalla: Jo joutui armas aika ja veitsi verinen. Oli nääs joutunut virkatoimessaan kokemaan Juhannuksen siimespuolen. Suvivirsi on kelpaanut lahkolaisillekin mutta maahanmuuttaneiden islamistien rantautuminen on säikäyttänyt rehtorit ja aktiiviteistit kamppanjaan perinnettä vastaan.

Allekirjoittaneella on paljon puhuvia kokemuksia kristillisestä kansanopistosta. Joulujuhlan näytelmässä seimen ääressä Mariana oli muslimityttö ja paimenina viisi varovaa tummaihoista, joita ennen, ilman vähättelyä sanottiin neekeriksi. Eikä kevätjuhlassa tarvin-

nut suvivirttä kyseenalaistaa. Lähi-idästä ja Afrikasta tulleilla ei ollut mitään protestia suomalaista kulttuuria ja perinteitä kohtaan. Päinvastoin he ilmaisivat selkeästi kunnioittavansa meikäläisiä tapoja ja perinteitä. Että silleen !

Paljon suurempaa sumuverhoa kristillisyydelle vetävät metelimesujen, nallamessujen ja viihderippikoulujen pitäjät. Kaku maistuu makeammalta kuin ruisleipä, jonka viipaloinnissa tuntuvat veitset tylsyneen. Kun niityt vihannoivat ja kukat kukoistavat on hyvä tehdä ero rikkaruohoista, vaikka ne kukkivat usein kauneimpina kuin kärsimyskaktus.

Snap

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Kuusamossa 26.– 27.6. 2012

TIISTAI 26.6.2012

8.00 Ilmoittautuminen ja tulokahvit 571: 1-4
* Sokos Hotel Kuusamo,
Kuusamosali, Kirkkotie 23, Kuusamo

9.30 Kesäpäivien avaus
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero
* Juhlatoimikunnan puheenjohtaja
Väinö Kokkonen
* Khra, rovasti Veli-Matti Koivuranta

10.15 Suntion uusi ammattitutkinto
* Eija Jaakola
Tutkinnon uudistamistoimik. puh.joht.

10.30 Turvallisuusasiat srk-työssä
* Pentti Puuronen
Turvakoulutus Puuronen, Rovaniemi

12.00 Lounas 472
* Sokos Hotel Kuusamo

12.45 Suntion uusi ammattitutkinto
* Eija Jaakola
Tutkinnon uudistamistoimik. puh.joht.

13.00 Monikulttuurisuus kirkonpalvelustyössä 454
* Mark Saba
Seurakuntapastori, Hgin tuomiokirkkosrk

14.15 Kahvit
* Sokos Hotel Kuusamo

14.30 Kirkkovuosi ja symboliikka
* Helena Turja
Pastori, Seinäjoen srk

16.00 Ajankohtaiset asiat 525: 1, 3, 6
* Risto Voipio, kirkkoneuvos, KiTi
* Ritva Rasila, toiminnanjohtaja,
Kirkon alat ry

17.00 Päivällinen 472
* Sokos Hotel Kuusamo

18.00 Vuosikokous
* Sokos Hotel Kuusamo,
Kuusamosali, Kirkkotie 23, Kuusamo

KESKIVIIKKO 27.6.2012

8.30 Kuusamon seurakunnan esittely
* Kuusamon seurakuntatalo
* Suntio Heli Posio

9.00 Piispanmessu
* Kuusamon seurakuntatalo
* Toimittaa piispa Samuel Salmi
* Saarnaa khra, rovasti Veli-Matti Koivuranta

10.30 Valokuvaus
* Kuusamon seurakuntatalon edustalla

11.00 Lounas
* Sokos Hotel Kuusamo

12.00 Esiintymistaito ja kehon kieli 499
* Sokos Hotel Kuusamo,
Kuusamosali
Kirkkotie 23, Kuusamo
* Laura Jurkka, näyttelijä

14.30 Kesäpäivien päätös
* Sokos Hotel Kuusamo
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
25.–26.6.2013 Jyväskylä,
Sokos Hotel Alexandra
* Puheenjohtaja Kaarina Yli-Somero

15.00 Lähtökahvit 341
* Sokos Hotel Kuusamo

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous

pidetään 26.6.2012 klo 18.00 al-
kaen Sokos Hotel Kuusamo, Kirk-
kotie 23, Kuusamo. Kokoukses-
sa käsitellään sääntömääräiset
asiat.

Tampereella 28.2.2012

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Kaarina Yli-Somero,
puheenjohtaja
Kari Hartikainen, sihteeri

Majoitus: Sokos Hotel Kuusamo, Kirkkotie 23, Kuusamo

Muisteluja vuosikymmeniltä 1981-2012

Muutimme perheen kanssa Helsingistä maaliskuussa -75 Saloiisiin. Työni suntiona, myöhemmin seurakuntamestarina, alkoi 1.4.1975. Tulin tähän ns. pystymetsästä. Onnekseni ensimmäisen viikon aikana oli täällä Raahessa ja Saloisissa kahden päivän koulutus Oulun hiippakunnan kirkonpalvelijoille. Sain sieltä arvokasta opastusta työhöni. Siitä sitten vaan piti rohkeasti aloittaa.

Kirkon kellot soitettiin vielä siihen aikaan hartiavoimin ja haudat kaivettiin lapiolla. Aluksihan se oli aika raskasta. Kiviseen savimaahan kun lapiolla kaivoin, kävihän se työstä. Myöhemmin nämä työt ovat helpottuneet, on tulleet koneet hautausmaalle ja kellot soitetaan sakkastista.

Paljon on työ tekijäänsä opettanut. Perheen ja työtovereiden, myös työnantajan tuki on ollut rohkaisevaa. Näissä piilee vahva voimavara jaksamisen kannalta. Myöskään ei sovi unohtaa teiltä kirkonpalvelijoilta saamaani innostavaa kannustusta. Sitten nämä jokakesäiset kirkonpalvelijain opinto- ja virkistyspäivät ovat olleet odotettu tapahtuma.

Ensimmäiset, joihin osallistuin, olivat Kuusamossa v -77. Sitten jäi muutama vuosi väliin, mutta vuonna 1981 osallistuin Oulussa järjestettyihin koulutuspäiviin ja siitä lähtien olen ollut mukana joka kesä. Muistelen, että Löppösen Matti on ollut yhtä monesti, siis 31 kertaa. Joinakin kesinä minulla on ollut osa perhettäkin mukana.

Olemme olleet eripuolilla Suomea kesäisillä opinto- ja virkistyspäivillä ja olemme saaneet tutustua paikkakunnan nähtävyyksiin, osaavien oppaiden johdolla. Tästä kuuluu myös kiitos mahdollisuuden järjestävälle yhdistykselle.

Ensimmäisenä iltana on yleensä aina vuosikokous, johon toivotaan kaikkien jäsenten osallistuvan. Siellä päätetään ja kuullaan työhömmme liittyvistä tärkeistä asioista. Eikä vähäisintä ole se yhteinen tapaaminen ja kuulumisien kertominen ja kuuleminen, myös kuunteleminen. Toisena päivänä on yhteinen messu, jossa usein on ollut mukana myös paikallisen hiippakunnan piispa.

Muistan hyvin ne ensimmäiset osallistumiseni, kun me miehiset miehet tulimme sinne tumma puku päällä arvokkaasti ja ryhdikkäinä. Voimallisesti kajahti sitten virren veisuu juhlistamme.

Silloin oli vielä vähempi naispuolisia osallistujia, mutta nyt taitaa olla jo enempi naisia, kuin miehiä. Pukeutuminen on myös muuttunut vapaampaan suuntaan, tosin on vielä vanhaan arvokkaaseen tyyliin pukeutuneitakin. Sen alkuajan vetäjät ja tukihenkilöt ovat luonnollisesti jo vaihtuneet nuorempiin.

Olemme kiitollisia heidän suoritustaan työstä ja vaivannäöstään. Olitte tarmokkaita vastuun kantajia. Loitte meihin nuorempiin intoa ja työniloa. Haluan aivan nimeltä mainita, jotka tulevat mieleeni, Martti Koistinen, Toivo Hätönen, Toivo Ristevirta, Ilmari Lautanen, Torsti Sannamo, Liisa Moilanen ja Sylvi Kärkkäinen. Monia muitakin on ollut, jotka eivät tule nyt mieleeni. Jotkut ovat nukkuneet jo ikiuneenkin. Muistan heitä suurella kunnioituksella ja kiitoksella.

Tämänkesäinen kokoontumisemme on Kuusamossa, johon kannattaa lähteä. Olemme kai jo kaikki lähtökuopissa. Haluaisin myös nuorempia kirkonpalvelijoita rohkaista lähtemään yhteiseen tapaamiseen. Tarvitsemme toistemme tukea ja rohkaisua. Tämä työ on vai-

televaa, myös vaativaakin, mutta se antaa myös paljon. Tämä on arvokas palvelu ammatti, joka vaatii sitoutumista. Nykypäivänä vaatimukset vain kasvavat ja siksi on tarpeellista pysyä ajan hermoilla. Täytyy olla toinen toisensa tukena kaiveria ei jätetä, asenteella.

Olen hyvillä mielin jäämässä eläkkeelle, kirkon palveluksessa lähes neljäkymmentä vuotta kestäneen työurani jälkeen. Olen halunnut tehdä työni niin hyvin kuin on mahdollista ja niillä lahjoilla, joita olen saanut. On ollut mieluista palvella jokaista lähimmäistä hänen omassa elämäntilanteessaan. Lämmitävää työssäni on ollut myös, kun tyytyväinen asiakas tulee kertomaan, miten on kokenut kulloinkin kyseessä olleen tapahtuman.

Tämä työ on antanut minulle paljon ja varmasti vielä monesti kuljen kellon soittoon, ainakin muistoissani.

Hyvää kesää kaikille kirkonpalvelijoille! Kiitos näistä vuosista teille jokaiselle. Suurin kiitos kuuluu kuitenkin Taivaan Isälle! Kaiken hyvän antajalle.

Perttu Hanhisuanto

Kirkonpalvelijat ovat keskeisessä roolissa ympäristödiplomin toteutuksessa seurakunnissa

Ympäristövastuu on ajankohtainen termi paitsi yrityksissä, mutta enenevässä määrin myös seurakunnissa. Kirkon ympäristövastuu oli esillä jo 1980- ja 1990-luvuilla, mutta silloinen lama ja sen seuraukset veivät huomion ympäristöasioista toisaalle. Kirkon ympäristövastuu konkretisoitui 2000-luvun taitteessa, jolloin otettiin käyttöön luterilaisen kirkon oma ympäristöjärjestelmä, kirkon ympäristödiplomi.

Tänä keväänä on ilmestynyt uusi Kirkon ympäristödiplomin käsikirja 2012, jossa pyritään vielä tehostummin puuttumaan seurakunnan kaiken toiminnan ympäristövaikutuksiin. Käsikirjan uudistamisen myötä on laadittu mm. seurakuntia varten räätälöity ilmastolaskuri, jonka avulla seurakunta voi selvittää oman hiilijalanjälkensä ja asettaa tämän jälkeen tavoitteita sen alentamiseksi.

Kirkon ympäristövastuulla on syvä perusta Raamatussa. Kirkon ilmasto-ohjelman kolme teemaa ovat kiitollisuus, kunnioitus ja kohtuus. Nämä muodostavat hyvän lähtökohdan kristilliseen ympäristönsuojeluun. Kristitylle syy suojella luontoa nousee kunnioituksesta Jumalaa ja hänen luomistytään kohtaan.

Luonto ei ole kuitenkaan kristitylle lähes jumalallistunut palvonnan kohde, vaan ainoa palvonnan kohteemme on Jumala, kaiken Luoja. Kristillisen ympäristönsuojelun ei tarvitse olla ehdotonta, vaan myös siihen liittyy olennaisesti vapaus. Vapaus ja kiitollisuus ovat hyvä lähtökohta ympäristövastuulliseen toimintaan.

Luomakunnasta huolehtiminen ei ole vain jonkun kristityn harrastus, vaan se on Jumalan meille kaikille antama tehtävä: viljellä ja varjella ja näin pitää huolta Jumalan luomistyöstä kokonaisuutena. Vanhassa testamentissa hyvin keskeinen teema on ihmisen suhde maahan. Sieltä löytyy monia luonnon kestävään ja kohtuulliseen käyttöön liittyviä ohjeita, jotka ovat yhä ajankohtaisia.

Myös uudessa testamentissa on monia kohtuuteen kehottavia kohtia, kuten Timoteuksen kirjeen puhutteleva kohta " Suuri rikkauten lähde usko kyllä onkin, kun tyydyimme siihen mitä meillä on. Emme me ole tuoneet mitään mukamme maailmaan emmekä voi viedä mitään täältä pois. Kun meillä on ruoka ja vaatteet, saamme olla tyytyväisiä" (1. Tim.6:6-8).

Elintason noustua nämä hyvät ohjeet tuppaavat unohtumaan ja tarpeet lisääntymään. Taloustieteen tutkijat ovat havainneet, että tietyn elintason saavutettua onnellisuus ei enää lisäännykään. Ihmiset kaipaavat sisältöä elämäänsä, mutta materialismi ja tavaran paljous eivät anna kuitenkaan kestävää sisältöä ja mielekkyyttä elämään. Kuinka syvän sisällön elämään antaakaan usko Isään Luojaamme, Jeesukseen Vapahtajaamme sekä Pyhään Henkeen, Uskon Synnyttäjään.

Paljon lainattu sanonta "Vaikka tietäisin, että maailma tuhoutuu huomenna, istuttaisin tänään omenapuun" kuvaa jotain olennaista kristillisestä ympäristönsuojelusta. Vaikka monet ympäristön tilaan sekä ympäristökatastrofeihin liittyvät

uutiset ovat synkkiä, on kristillisen ympäristönsuojelun perusvire tästä huolimatta myönteinen.

Ihmiskunnan väärin tekien ja ahneuden seuraukset näkyvät koko luomakunnassa, mutta Raamatun mukaan koko luomakunta tullaan kerran uudistamaan ja vapauttamaan synnin vaikutuksista ja kaikesta kärsimyksestä. Jumala on kaikkivaltias ja hänellä on Kristuksessa tarjolla toivo, joka koskee koko luomakuntaa. Tämän tiedostaminen synnyttää kiitollisuutta ja voimaannuttaa toimimaan.

Kirkolla ja kirkon yksittäisillä työntekijöillä ja jäsenillä on haasteena tehdä tässä hetkessä parhaansa. Lähtemällä itse liikkeelle elämäntavan punnitsemisessa sekä pienten askelten ottamisessa kohti välittävämpää elämäntapaa haastamme myös muita mukaan. Tämä näkyy konkreettisina tekoina paitsi omassa elämässämme, mutta myös kirkon ympäristödiplomin ja ilmasto-ohjelman asettamisen tavoitteiden kautta läpäisevästi seurakuntien toiminnassa.

Kirkon ympäristödiplomin toteutumisessa erittäin merkittävässä roolissa ovat seurakunnan kiinteistö- ja taloushallinnon työntekijät. Valtaosa ympäristödiplomin osa-alueista liittyy nimittäin siivoukseen, jätehuoltoon, tarjoiluhiin sekä kiinteistöjen, hautausmaiden, viheralueiden ja leirikeskusten hoitoon. Monesti ympäristömyönteiset valinnat ovat myös työntekijämyönteisiä valintoja, kuten esimerkiksi ympäristömerkityt puhdistusaineet ja pienkonebenssiini.

Raision seurakunta on ollut vuodesta 2007 ympäristödiplomiseu-

rakunta ja luomakunnasta huolehtimisesta on tullut jo luonnollinen osa eri osa-alueiden toimintaa. Raision seurakunnassa on esimerkiksi siivousten osalta siirrytty käyttämään jokaisessa toimipisteessä samoja ympäristömerkittyjä puhdistusaineita, mikä on selkeyttänyt myös työntekijöiden ohjeistusta. Siirtyminen kankaisiin käsipyyherulliin on puolestaan vähentänyt huomattavasti paperipyyhejätettä ja tehnyt samalla wc-tilojen siivoustyön mielekkäämmäksi. Tarjoiluissa pyritään suosimaan paikallisia tuotteita ja yrittäjiä. Samalla on mietitty myös tarjoilujen terveellisyttä.

Hautausmaalla omaisia pyritään ohjeistamaan hautakynttiläjätteen

vähentämiseen. Hoitohaudoille on kesäkukkien ohella tarjolla myös perennavaihtoehtoja. Raision seurakunnan leirikeskuksen päärakennus on maalämmöllä lämpiävä matalaenergiatalo ja leirikeskuksen lähimetsiin on rakennettu luontopolut ja linnuille erikokoisia pesimäpönttöjä. Seurakunnan kiinteistöihin on tehty energiakatselmukselta sähkö- ja vedenkulutuslukemia seurataan. Hanoiin on asennettu vedensäästösuuttimet ja joissain tiloissa on alettu käyttää led-valoja.

Kuten oheisista esimerkeistä käy ilmi, keinoja luomakunnasta huolehtimiseen on lukuisia. Tärkeintä on siirtyä hyvistä aikeista tekoihin ja lähteä pienin askelin liikkeelle,

jotta luomakunnasta välittävä elämäntapa ei tunnu liian vaativalta ja isolta urakalta. Kun jonkun asian saa rullaamaan, voi siirtyä seuraavan ympäristöhaasteen pariin ja haastaa samalla koko työyhteisöä mukaan ympäristötalkoisiin. Ympäristödiplomin käsikirjasta löytyy paljon hyviä vinkkejä, mistä voi lähteä liikkeelle. Mikä voisi olla sinun seuraava askeleesi luomakunnasta huolehtimisen tiellä työpaikallasi ja kodissasi?

Hannele Siltala

FM, MMM, Kirjoittaja toimii Raision seurakunnan ympäristöasiantuntijana sekä ympäristökouluttajana eri seurakunnissa

Ammatin arvostus noussut

Kirkonpalvelijat ovat tehneet määrätietoisesti työtä ammatinsa arvostuksen hyväksi pitkään. Kun vuosien ponnistelulla – jossa mm. Kirkonpalvelijat ry:n pitkäaikainen puheenjohtaja Seppo Pyykkönen on tehnyt korvaamattoman arvokkaan työn – alalle saatiin suntion ammattitutkinto, työtä on jatkettu. Tutkinnon sisältöä on kehitetty, tänä keväänä valmistuivat taas tutkinnon uudet perusteet. Koulutusta annetaan nyt eri puolilla maata ja opiskelun joustava järjestely on tehnyt monille mahdolliseksi päästä koulutukseen. Kun olen käynyt joissain oppilaitoksissa tutustumassa koulutukseen, olen huomannut, että suntion tutkinto on houkutteleva vaihtoehto myös aikuisille ammattinvaihtajille. Monenlaisista taustoista tulevat suntiot tuovat myös omien työhistorioidensa kautta seurakunnille laajaa kokemuspääomaa, josta on monenlaisia hyötyjä kirkon keskeisessä palveluammattissa.

Kirkonpalvelijat ovat myös väsymättä pitäneet esillä ammatinsa

merkitystä seurakuntalaisten kohtaamisessa. Vanha totuus on, että niin sanottu tavallinen seurakuntalainen mielusti kysyä kirkollisista tavoista ja hengellisistä asioista suntion neuvoa, koska hänet koetaan helposti lähestyttäväksi seurakunnan työntekijäksi.

On ollut ilahduttavaa huomata, että myös kirkolliset lehdet – viimeksi Helsingin seurakuntien Kirkko ja kaupunki laajalla artikkelilla – ovat kiinnostuneet suntion ammatin sisällöstä ja merkityksestä. Äskettäin kesän korvalla myös Helsingin hiippakuntalehti otti esiin kirkon monien ammattien arvon seurakuntien työssä.

Lehden pääkirjoituksessa ja piispan kolumnissa nostettiin esiin havainto, että kirkon ammattien jyrkät rajat ovat häipymässä sekä arkityössä seurakuntien sisällä että varsinkin seurakuntalaisten mielissä. Artikkeleissa päädyttiinkin toteamiseen, että seurakuntalaiset eivät ajattele erikseen kohtaavansa pappia, suntiota tai lastenohjaajaa,

vaan kirkon työntekijän. Tästä kapitulin mukaan voisi vetää johtopäätöksen, että esimerkiksi hiippakunnallista koulutusta tulisi antaa enemmän yhdessä koko henkilökunnalle ja jättää ammattikunta-kohtaiset koulutukset vähemmälle.

Seurakunnan työntekijöiden yhteistyön kehittäminen on kannatettava tavoite, joka tuottaa monenlaista lisäarvoa sekä työyhteisön että seurakuntalaisen näkökulmasta ajateltuna. Kirkon palvelutehtävän kokonaisuudessa kirkonpalvelijoilla on tärkeä paikkansa sekä perinteen mukaisena diplomaattisena työtoverina että turvallisen ensikontaktina mitä moninaisimmista taustoista tulevalle kirkossa kävijälle.

Toivotan kaikille kirkonpalvelijoille antoisia päiviä työpaikalla ja rentouttavaa kesälomaa!

Ritva Rasila
Toiminnanjohtaja
Kirkon alat ry

OLENKO NÄKYMÄTÖN

Käännä kasvosi puoleeni

Huippuunsa kehittynyt suntu on taito on olla näkymätön, vaikka sitten kulkisi kirkon pääkäytävällä seurakunnan ollessa paikalla. Juuri tämä näkymättömyys ja huomioita herättämättömyys tilaisuuksien aikana on vanhastaan ollut suntuion tietoinen toimenkuva ja pyrkimys.

Toisaalta tämä suntuio on joutunut uutta ja arkaa nuorta pastoria neuvomaan toimituksissa, niitä paikakunnan vanhoja käytäntöjä. On tuntunut hyvältä kun juuri uusi kuoriutunut pastori on ollut niin nöyrä kaikessa, eikä ole pyrkinyt komentelemaan. Ihan siinä huokaus nousee ylös, kunpa pastori vain säilyisi edes jotenkin tuollaisena jatkosakin.

Mitenkähän lieenee, että meissä kaikissa on ammatin vaatimaa veroa käyttäytymisen suhteen, se lyö leimansa väistämättä, kehen nopeammin ja toisiin hitaammin. Tuossa suntuion kokemassa pasturin koulutuksessa on voinut kokea, että minut on nähty kun tietoa ja taitoa on kaivattu jota toisella ei vielä ole ollut.

Näkyminen ja lähelle pääseminen on joskus vaikeaa, ilmankos Herran siunauksessa pyydetään ”Käännä kasvot meidän puoleemme”.

Kun jostakin tehdään tarkoitukseksi näkymätön, silloin tämä henkilö jää vaille sitä ihmisarvoa joka hänelle kuuluu. Näkymättömyydellä osoitetaan ihmiselle hänen osaamattomuuttaan ja taitamattomuuttaan, vähätellään hänen merkitystään työyhteisössä, hänen ajatuksiaan ei oteta tódessa, jätetään ulkopuolelle yhteisöstä. Vaikka näkymätön työntekijä näkyisi oikein hyvänä ja kiitettävänä ulkopuolisille, niin työyhteisön kielteinen asennoituminen syö pal-

jon enemmän voimia kuin mitä saisi hyvää tunnetta ja kokemusta ulkopuolisilta.

Veljeä ei jätetä, meille tuttu sanonta sotaveteraaneilta. Tuo toimintatapa ei jäänyt rintamalla vain sanoiksi, vaan se toteutui myös käytännössä, samalla se loi turvallisuutta ja nosti sotilaiden moraalista taistelutilanteissa, minulla on veljiä jotka eivät jätä, enkä minä heitä.

Tämän päivän ongelma on siinä ettei eri toimintatavat uskalla ottaa vastuuta ilmenneisiin ristiriitoihin ja että olisi todella puolueettomia tahoja, jotka voisivat ratkaista ongelmia oikeudenmukaisesti asemaan ja arvoastekoihin katsomatta. Siirryttäisiin asioiden siirtelystä ratkaisukeskeiseen toimintaan, siinä asetettaisiin selkeät rajat mitä kukin saa ja voi tehdä.

Muutoinkin yhteisö ja luottamus henkilöiden koulutuksessa pitäisi aina ajoittain käydä läpi oikeaa suhtautumista ja käytöstä toisiaan kohtaan. Lisäksi olisi tuotava esille mikä on kiusaamista ja sen seuraukset. Ei olisi pahitteeksi koulutuksessa että käytännössä harjoiteltaisiin miten asioita hoidetaan ja korjataan pois.

Eräs kipeä kohta yhteisön sisällä on se, jos yksittäinen työntekijä ei pysty tai kykene näkemään omaa tehtäväkenttäänsä sen oikeassa valossa, eikä osaa sitä hahmottaa, eikä siinä omaa suhdettaan työtovereihin tai alaisiinsa. Lisäksi puuttuu myös uskallusta antaa alaisille tarpeellista liikkumatilaa ilman ettei tarvitse pelätä johtajuutensa menetystä.

Edellä juuri sanottu on tosi kipeä ja herkkä asia joka pitäisi jo ammatin koulutautumisvaiheessa kou-

lutuksessa ottaa huomioon. Oma suhde omaan tehtäväkenttään on hyvin herkkä asia, varsinkin itse näiseen työhön tottunut työntekijä, johon ulkopuolista sanojaa ei hevin kaivata.

Seurakunta työpaikkana on hyvin kirjava ja monitahoinen, jossa tehtäväkenttien rajat voivat olla hyvinkin epäselviä. Lisäksi pitäisi orientoitua vapaaehtoisten mukanaoloon, heidän taitojensa ja lahjojensa oikeaan hyväksikäyttöön, nähdä mikä lisäresurssien, lahjojen ja taitojen mahdollisuus heissä piilee.

Kristillinen seurakunta pitää sisälleen paljon rikkaita mahdollisuuksia jos vain löydämme yhdessä sen oikean tavoitteen ja päämäärän joka on meille annettu Kristuksessa Jeesuksessa.

Eero Polsa

Päijät-Hämeen alaosasto järjestää Kesäillanvieton

**Pe 17.08.2012 klo 17.30 alkaen
Luomaniemen leirikeskuksessa**

Ohjelmassa saunomista, yhdessä-oloa, makkaranpaistoa, tietokilpailu ja iltahartaus.

Mukana myös Kanta-Hämeen ala- osaston jäseniä. Ilmoittautumiset Esa Piispaselle esa.piippanen@evl.fi tai 0500 971304 viimeistään 10.08.12 klo 14 mennessä.

Tervetuloa

Toimikunta

Kirkonpalvelijat Motoristit!

Ajokausi 2012 on jo hyvässä vauhdissa. Kuusamon opinto- ja koulutuspäivät 26.6.–27.6.2012 lähestyy. Monelle kirkonpalvelijalle kevät on kiireistä aikaa ja tuntuu että voiko tästä kiireen keskeltä irrottautua hetkeksi vapaalle. Itse olen kokenut opinto- ja koulutuspäivät yhdeksi meidän ammattikuntaa yhdistäväksi ja eteenpäin työssä jaksamista ajatellen virkistäväksi kokoontumiseksi.

Kesällä 2011 Mikkeliissä meitä oli 4 motoristia saapunut paikalle ja sovittiin alustavasti kesän 2012 Kuusamoon menemistä porukalla.

Ajoreitti: Kaikille joille matkareitiksi sattuu 5-tie ja Itä-Suomen alu-

een kirkonpalvelija motoristit, otta-
kaapa yhteyttä niin suunnitellaan
yhdessä ajotapahtumaa. Muuta
reittiä ajavat tavataan perillä.

Mikä sen hienompaa kuin ajella
porukalla kiireettömästi, kesäisen
tuulen hyväillessä kasvoja ja naut-
tia maiseman vaihtumisesta ja tun-
tea kesäisiä tuoksua, joita autolla
ajassa et varmasti koe.

Lainatakseni emeritus-piispa
Matti Sihvosen sanoja Kuopion mo-
toristikirkossa 2011 elokuun viimei-
sellä viikolla: Hän rohkaisi elämään
täysipainoista elämää Jumalan yh-
teydessä.

Sitähän se on, ehkä tämä moto-
ristiharrastus on eräänlainen tapa
nollata ajatuksia ja elää sitä täys-
painoista elämää kaiken kiireen
keskellä.

Kari puh. 050 303 8172,
Ari puh. 0440 580 200.

Kehonkieli – maailman vanhin kieli

Olen monilta koira- tai kissaihmi-
siltä kysynyt, ymmärtääkö heidän
lemmikkinsä puhetta ja valtaosa
sanoo: tietenkin! Kuitenkin suurin
osa eläinten kanssa tapahtuvasta
vuorovaikutuksesta on kehonkieli-
tä sen täydessä merkityksessä. Sa-
moin tavatessamme ihmisiä joiden
kanssa emme jaa yhteistä puhut-

tua kieltä, kehomme viesteillä on
suurempi merkitys kuin tulemme
ajatelleeksi.

Ihminen välittää tunteitaan ja
tuntemuksiaan, ajatuksiaan ja ai-
komuksiaan kehon pienillä ja jos-
kus ei-niin-pienillä viesteillä kun-
ten katse, hengitys, rytmi, tunteet
tai suunta. Me osoitamme kiinnos-
tusta eri tavoin kuin välinpitämät-
tömyyttä – vaikka sanoisimme sa-
man lauseen: Hauska tutustua! Me
vaistoamme aitouden, valheelli-
suuden tai epätietoisuuden pie-
nenpienistä ilmeistä tai äänen voi-
makkuudesta. Läsnaolo, josta tänä
päivänä kovasti puhutaan, ilmenee
paitsi puheen myös kehonkielen ja
tunteiden samanaikaisena tapah-
tumana.

Mikä sitten on ilmaisutaitojem-
me pahin vihollinen? Se voi olla ar-
kuus, ujous, varovaisuus tai torjun-
ta. Usein se kuitenkin on kiire – em-
me ehdi pysähtyä hetkeksi ole-
maan paikallamme, olemaan ko-

konaan läsnä kanssaihmistemme
kanssa. Kroppa seisoo tässä mutta
ajatukset ovat jo seuraavassa ta-
paamisessa.

Mitä menetämme kun emme eh-
di lukea toisten kehonkielellä välit-
tämiä viestejä? Emme ehkä huo-
maa sanojen ”Ei tässä mitään” al-
la olevaa levottomutta, ahdistusta
tai hätää. Hiljaiset signaalit jäävät
pimentoon emmekä osaa tarttua
hetkeen kiinni. Pahimmassa tapa-
uksessa saatamme jopa vaientaa
toisen vain kääntämällä selkämme
turhan aikaisin.

Kehonkielen osaajia me olemme
kaikki mutta siitä tietoisiksi tulemi-
nen voi helpottaa vuorovaikutusti-
lanteita – auttaa tulemaan ym-
märretyksi. Pienillä eleillä ja kat-
seilla voi olla viestinnässä mahta-
va voima, kun taas niiden puute voi
jättää ihmiset toisilleen etäisiksi ja
vieraiksi.

Laura Jurkka

Kirkonpalvelijat ry:n Kymenlaakson alaosaston retki

Pyhtään Kaunissaareen ke 25.7.

Aloitamme päivän tutustumalla Pyh-
tään Pyhän Henrikin kirkkoon klo 9.
Lähtö Kaunissaareen klo 10 ja paluu
klo 17.45. Alaosasto kustantaa puolet
venematkasta eli jäsenen omavas-
tuu venematkasta on 11 e/hlö. Mu-
kana Kari Hartikainen Kirkonpalveli-
jat ry:stä.

Ilmoittautuminen Kari Kasuriselle vii-
meistään ke 18.7. klo 15, kari.kasuri-
nen@evl.fi, gsm 040 844 8992.

Tervetuloa!

Toimikunta

Kuusamon Pyhän Ristin kirkko

Herra, sinä olet työnantajamme. Sinua me palvelemme, sinussa me elämme ja olemme. Valtaa Hengelläsi meidät niin, että otamme kiitollisuudella vastaan tehtäviä, jotka meille annat. Tee jokapäiväisestä työstä meille kutsumus. Tee kutsumuksesta meille ilo.

Kirkonpalvelija

N:o 2/2012 – 59. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Paino:

Kopijyvä Oy
Taitto: Jarmo Salonen
aineisto@graafisetpalvelut.com

Seuraava lehti ilmestyy 9/2012.

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258